

TOEGANKELIJKE HANDLEIDING VOOR ONDERZOEK IN DE SCHOOL

Cyrilla van der Donk, & Bas van Lanen. (2009). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho. Isbn 978 90 4690 162 5, € 29,50, 304 blz.

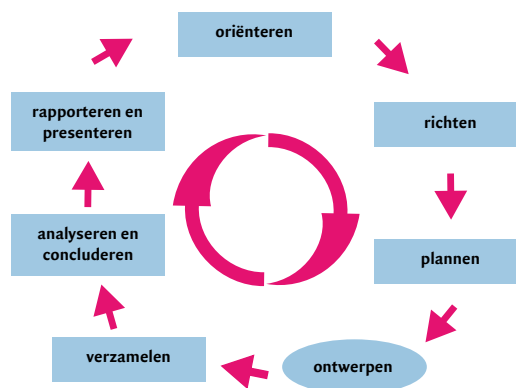
Alles wat je over onderzoek in de alledaagse praktijk in de school zou weten, maar te bang was om te vragen staat nu in *Praktijkonderzoek in de school*. Het werd hoog tijd, want er bestaat een grote kloof tussen theoretisch onderwijsonderzoek en wat je daarin over je eigen onderwijspraktijk kunt vinden. Het lijken twee los van elkaar staande werelden te zijn. Leraren zouden meer gebruik kunnen maken van de kennis die in theorievorming en onderzoek over het onderwijs is ontwikkeld en onderzoekers zouden meer kunnen doen met onderzoeksresultaten door deze bekend te maken bij een breder onderwijspubliek. De afstand tussen theorie en praktijk moet daarom verkleind. Een manier is dat de leraar naast lesgeven zelf ook praktijkonderzoek uitvoert om te zorgen voor voortdurende ontwikkeling van zowel de onderwijspraktijk als zijn beroepsbekwaamheden.

Op veel scholen wordt daarom tegenwoordig door leraren en lio's onderzoek gedaan naar de lespraktijk in de eigen school. Hoe waarderen bijvoorbeeld de leerlingen het nieuwe onderdeel taalgeschiedenis en waarom scoort de havoafdeling van onze school de laatste jaren relatief laag? zijn een paar vragen die zorgvuldig kunnen worden uitgezocht. Het net verschenen boek *Praktijkonderzoek in de school* biedt een toegankelijke leidraad bij het voorbereiden en uitvoeren van dit soort praktijk-

onderzoek. Met praktische voorbeelden en technieken vertalen de auteurs de basisprincipes van (wetenschappelijk) onderzoek naar het onderwijs met het oog op het nut voor school, leraren en leerlingen.

In twee inleidende hoofdstukken wordt een algemeen beeld geschetst

Onderzoekscyclus die gehanteerd wordt in *Praktijkonderzoek in de school*

van praktijkonderzoek en de toepassing ervan in het onderwijs. Daarna volgen zeven hoofdstukken waarin telkens een van de kernactiviteiten van praktijkonderzoek centraal staat: oriënteren, richten, plannen, ontwerpen, verzamelen, analyseren en concluderen, en rapporteren en presenteren. Alle hoofdstukken worden afgesloten met oefeningen waarmee (aankomende) leraren hun onderzoeksvaardigheden kunnen trainen, individueel of in groepsverband. In een slotparagraaf volgt nog eens een samenvatting. Een register maakt het boek ook geschikt als naslagwerk. Het boek kan daarom gebruikt worden als handleiding bij het doorlopen van een volledige onderzoekscyclus of kan geraadpleegd worden bij het uitvoeren van een bepaalde kernactiviteit.

Natuurlijk bestaan er veel inleidende boeken voor wetenschappelijk onderzoek over onderzoeksvragen, methoden van gegevensverzameling, data-analyse en het trekken van empirisch onderbouwde conclusies. Het sterke van dit boek is dat het niet alleen voorziet in kennis over de onderzoekscyclus, maar ook veel materiaal bevat om dagelijkse praktijkproblemen kritisch te doordenken en analyseren, en tot bruikbare oplossingen te komen. De auteurs, Van der Donk (docent en onderzoeker aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), en Van Lanen (onderwijskundige en leerkracht op een basisschool in Oosterhout), hebben hun ervaring en achtergrond tot een toegankelijke handleiding weten te verwoorden. Het boek biedt zowel de ervaren leraar als de lio handvatten om op systematische wijze op zoek te gaan naar oplossingen voor onderwijsproblemen. RJ ■